

יום ר' כ"ה בחשוון תשכ"ז
11 בנובמבר 1966

עלון המשק

עלון מס'
765

גבעת חיים הקיבוץ המאוחד

האמנים "עסקנו ח"ן"
(לרשימתו של שאול)

על הנוקד

בעצם מערכת הבחירות האחרונות נתקבלה החלטה נחושה ע"י מארגניה הצעירים, שישנה חובה מוסרית של כל אלה, אשר נטלו חלק במערכת, לחזור ו"לצאת לשטח" לפעילות מפרט לסוגים. החלטה זו נבעה מהביעתם של אנשים, שזו הייתה להם הפגישה הראשונה עם מערכת בחירות וכל הכרוך בה-ובפגישה עם אזרחים הם שמעו זאת לא פעם - "כל ארבעת השנים שבין הבחירות לא ידעתם על קיומנו וכעת מאירים אתם פנים לנו, כדי לרכוש את פמיכתנו".

חברים אלה המשיכו בעבודתם ללא ליאות, כשהמטרה הסופית מסייעת להם להחגבר על הסלידה הרגשית והמצפונית וכן על ידידים צעירים וותיקים כאחד - "לפי הנפש" - שהלכו לצידם והכריזו שהם לא יזהמו ידיהם ב"דבר זה".

המיקוח על הקמה הממשלה וכן ראשית התגבשותה של התכנית הכלכלית מנעו פגישה מחודשת עם הציבור. אך, בד בבד, הוקמו מחלקות במערך, שמגמתן - חדירה בתנופה ליישוב החדש ולשכונות הנחשלות. ברוב המקרים היתה זו פעולה, שלא על מצה לקבל פרס, כלומר, שתמורה קונקרטיה אינה נראית בעין.

ובאשר למסע ההסברה הנוכחי: אינני מוצא שום פסול בקיום חוגי דיון והסברה. הוא - חוכנית כלכלית של הממשלה, שאותה ניכרים בכל שדרות העם, ללא יוצא מן הכלל. מה עוד שיום הבחירות הבא נמצא מרחק שלוש שנים מעכשיו.

בחוכנית ההסברה אינם כלולים ביקורי-בית, כי אם חוגי-בית ואסיפות עם. הבדל רב בין חוג בית, שהוא התאספות רצונית וחופשית של אזרחים בבית אדם, המוכן לארחם, לשם דיון פוליטי, לבין ביקור-בית בדירה זרה "כאורה לא קרוא ואף לא רצוי". מי שאינו מכיר בין שני אלה אינו יודע במה הוא סח. גם במערכת הבחירות צדינה חופעת - חוגי הבית, כנקודת אור וביטוי רב-ערך למשטר הדימוקרטי.

מסע ההסברה, שבאירגונו הוחל עוד ביולי, הוא מבצע עצום, כאשר במשך חודשים נערכים מדי ערב חוגים בלמעלה מ-20 מקומות יישוב בארץ. מחובתנו להשתלב במאמץ הזה. קיימת שאלה אם צריכים אנו לשמש פה לכל נושא ורעיון, עליו מחליטה הממשלה והמעורר בראשה. שאלה זו ראויה לדיון נפרד ולא כאן המקום לכך.

הערות נוספות לרשימתו של שאול:

א. נאמר על ידו, ובצדק, שבפגישה עם אנשי שכונות העוני הועמדנו בפני בעיות שלא הכרנון. המסקנה, המתבקשת מכך היא, שכל שנרבה מפגשינו עימם-כן נבין לליבם ונרכוש אמון ואולי אף נסעד אותם במשהו. מסע ההסברה אינו עומד בניגוד למסקנה זו, אלא תורם לקידומה.

ב. שאול מדבר על הקיבוץ בהכללה, כאילו היה זה גוף זר ואנו שופטים אותו מהצד. האמת טופחה על פנינו: מאז ומתמיד היינו מכבי-שויפות טובים, אך כשזו דעכה דעכנו עימה. החלטת מרכז הקיבוץ-על השארה 50 פעילים, להמשך העבודה במפלגה-לא נענתה ע"י המשקים וגבעת-חיים בכלל זה. כל ההחלטות על הקמת חוג-פוליטי במשק, כדי לצאת מדי חודש החוצה, הושמו לאל. וגם היום ההיענות לפעילות פוליטית במשק היא אפסית. תמונה הצעתו של שאול, שמזכירות הקיבוץ חגיים מדריכים ועובדים סוציאליים - כאילו אין הוא יודע איזו "קריעת ים סוף" היא הרצאת חבר לפעילות מחוץ למשק ואפילו במסגרת מכסה הגיוס.

ג. אין כל סיבה "להכין את השיעור בצורה כה שטחית". העתונות מלאה מאמרים, ידיעות והערות על כל הקשור בחוכנית הכלכלית. היו הזדמנויות לשמוע הרצאות, לברר ולהבהיר דברים. חבר שאינו מנחם עצמו מן הנעשה בארץ יודע כמה דברים אמורים. בענייני הסברה מתבקש כל אחד לתת לפי יכולתו. יש סולנים שמקומם יכירם בהיכל התרבות ואחרים מסתפ-קים בקונצרט מקומי כחוג מצומצם, אך שניהם כאחד עוסקים במוסיקה באותה מידת חשיבות, והכבוד, שאנו רוחשים לחובב, אינו פחות מזה שאנו רוחשים למוסיקאי מקצועי.

ד. מסתבר שפעילות, אשר אינה צמודה לדבר קונקרטי, לא הולכת אצלנו. אגב, זה מחבטא בכל שטחי חיינו ולא רק בפעילות פוליטית. בכל אופן-לעשות עצמנו מופתעים מנושא ההסברה בנידון, שהופיע "פחאם"-זה מגוחך במקצת. תמונה זו תישנה בודאי בעתיד הקרוב, כשניקרא להשחף בחוגי דיון על איחוד המפלגות. ושמה יפה שעת הכנה אחת קודם?

"עשה - שהזולת ירגיש עצמו חשוב"
(ברטרנד רסל)

עבודת ילדים - כיצד?

המטע הוא צורכן גדול של עבודת ילדים. מ-6450 י"ע שהושקעו בחשכ"ו - 742 הם ימי עבודה של ילדים. לרוב אין הם ימים שלמים, כי אם מורכבים מ-4 שעות או שעתיים אחת. מה לעשות כדי שעבודה זו, שהיא בהכרח המונית וחד-גונית, לא תהיה מעין עבודת כפיה, עבודה שיוצאים אליה בהרגשה של אי רצון. כיצד ליצור ענין בעבודה שמחת עבודה? לא פעם אומרים לי ילדים - "בגוש הזקן אהבנו לעבוד, כי שם הרגשנו שהכל שלנו".

לדעתי, ישנם כמה דברים העשויים לסייע בעלייה קרנה של עבודת הילדים בעיניהם הם ובשיפור האוירה: הבנת תהליכי העבודה ומקומה של כל פעולה בטיפוח הצמח והפרי; הדגשת החשיבות של עבודת הילדים במערכת הכלכלית של המשק וכתריס נגד עבודה שכירה.

בפעולת הסברה זו חייבים להשתתף עובדי הענף ומחנכים. יש להקדיש מדי פעם רבע שעה משעות העבודה לשיחה על תהליכים בחיי הצמח וכד'. יש לראות את הילד כילד ולא כפועל צעיר. ילד זקוק לתמריצים אחרים, להפגת השיעמום, על ידי הפחעות חדשות לבקרים; להצבת יעדים שאפשר להגיע אליהם. מצד שני - חייב הילד לדעת, כי עבודה - דבר רציני הוא. לא שעת התפרקות היא ולא שיחה מלווה בתנועות ידיים. עבודה דורשת ריכוז גם כשהיא כאילו מיכנית. ראיחס היטב בשעת הכציר אלו שגיאות חמורות עושים בחילוף. וכשמחייבים ענף בשעתיים עבודה - צריכה זו להחבטא בהוצרת נאותה. הילדים עצמם יודעים היטב אם עבדו בסדר או לא והרגשתם טובה לאחר עבודה טובה.

ישנה נקודה אחת בה-נחקלת אני כל פעם מחדש - והיא אטיות ההליכה. מה יש כאן? מפחדים לעשות יותר מדי תוצרת ולא רוצים לעזור לבעל המטע להתעשר? או אולי חושבים באמת שהזחילה מעייפת ופחות מהליכה זקופה בקצב? אנ" מבינה, שנשארים בבית, קוראים ספר, מכינים שיעורים, או סתם ישנים, אבל אם יוצאים החוצה - מדוע לא להרגיש את הכוחות ולמצוא סיפוק מכך?

הקיבוץ הוא המקום היחיד, בו עובדים ילדים מגיל 12 בצורה מחייבת ורחוקה - ב י ת. אין להשוות עבודה זו עם עזרת הילד במשק המושבי ובודאי אי אפשר להשוותה לעבודת הילד העזוב והמוזנח בעיר.

לצערי, לא ידוע לי שאי פעם כינסו את עובדי הענפים ליום עיון בבעיות עבודתם של הילדים ונתנו להם הנחיות והצעות כיצד לנהוג. יש גם מחנכים טבעיים הודעים לחנך וללמד מבלי לגמור סמינר, אך אין אנו סומכים על כך ושולחים אותם להכשרה. אני בטוחה שגם בעבודה עם ילדים יש דברים שאפשר וצריך ללמוד אותם ורצוי, שהוגי הדעות בחינוך יקדישו מחשבה גם לבעיה זו.

נקודה אחרונה: אין דבר מגוחך יותר מאשר שקיבוץ יעסיק שנים רבות מורה שכיר ללי-מודי החקלאות בבית-ספרו, כי על המורה להקלאות מוטלחפקיד כפול - ללמד את היסודות וללוות, להסביר ולבסס את הנעשה במשק שבוע-שבוע, עונה-עונה ולקרב כל אלה להכנתם של הילדים ולליבותיהם.

לילי קליין
(מחור "עלומים" האחרון)

ה ג י ג י ם
(מחור "עלי רודד")

עברה תקופה קצרה מאז יציאתנו לשל"ח, וכמו בכל גרעין גם אנו נכנסנו למכלול רב של בעיות הדורשות פתרון. והן התעוררו בכמה חתומים. השניים החשובים בהם - עבודה וחברה. יש בהן גם כאלה, המיוחדות רק לגרעין שלנו ובחלקן מאפיינות כל גרעין.

ה ע ב ו ד ה - שטח חשוב ועיקרי בחיינו, המשפיע על פעילותנו גם בחתומים אחרים. כפי שהובטח לנו-עם בואנו לגבעת-חיים - שובצו רוב החברים בענפים קבועים (וחלק גדול בהתאם לבקשת חברים). הבעיות שנחפורו סביב ההליכה לעבודה ב"גח" הועלו כבר במספר שיחות וכנראה שיעסיקו אותנו גם בעתיד, אך יש למחות נגד הצורה והסיבות שהועלו על ידי החברים המחנדים לעבודה ב"גח", משום שלדעתם זוהי עבודה משעממת ואינה מספקת. כמוכן, שאין לראות סיבה זו כמשכנעת. ההתנגדות לעבודה ב"גח" יש לה סיבה עקרונית והיא - העסקת עובדים שכירים. אך, לדעתי, גם סיבה זו אינה משכנעת ועלינו להמשיך לעבוד ב"גח", כי באנו להכשרה במשק המתמודד עם הרבה בעיות. נחמודד עמו יחד ולא נשאיר פתח להכנסת שכירים נוספים. אין דעתם של חברי המשק שונה משלנו בענין זה.

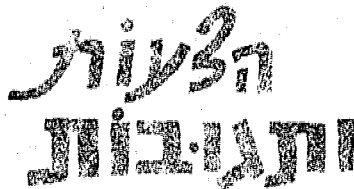
ענין שני בחתום זה של עבודה - הוצאת חברים מענפים קבועים מבלי שיערך בירור בועדת העבודה עם כל הגורמים הקשורים לענין. אין לזה צורה, כשחבר מוצא מענף מסויים בגלל שלא היה בסדר. דבר כזה חייב להיות נידון בועדת העבודה.

אמנון ל.

"והגיעו ימים אשר תאמר
אין לי בהם חפץ"

קהלת י' ב' א'

צבירת שעות גיל

דומני שהפסוק הזה הדריך את מועצת החברה שלנו, כשהחליטה על איסור צבירת שעות גיל, מחוך הנחה כי לחבר הקשיש הגיעו הימים שאין בהם חפץ, על כן עליו לגמור את שעות עבודתו וללכת לישון...

אינני יודע אם מועצת החברה פנתה למישהו מצוברי שעות גיל, שיבוא וינמק למה הוא עושה זאת. אלי, מכל מקום, לא פנו והואיל והנני אחד מאלה הצוברים שעות גיל, המצטברים למספר שבועות בשנה. עלי להסביר את המניעים לכך.

לפני עשר שנים, כשנאלצתי מטעמי בריאות לנטוש את העבודה בחקלאות, בה מצאתי סיפוק נפשי ועברתי לעבוד ב"גח" - בעבודה שאין בה סיפוק זולת ההכרה שאני משתכר לקיומי. מעבר זה גרם לי למשבר נפשי והתחלתי לחשוב שאולי צדק קהלת...

אחרי החלטות שנתשכו מספר שנים החלטתי לנסות ולצאת כמתנדב לחפירות ארכיאולוגיות וזאת חוך היסטוריים אם אמנם אוכל לעמוד במאמץ הפיסי.

בשנת 1961 יצאתי בפעם הראשונה לחפירות ברמת-רחל, כידוע האחר ברמת-רחל שימש כארמון למלכי יהודה והוא נבנה, לפי השערתו של פרופ. י. אהרוני, במאה השמינית לפני הספירה, כלומר-בזמן שהנביאים הגדולים - עמוס וישעיהו הטיפו את חזונם, התחלתי לחוש את הקשר ההיסטורי והחשיבות של החפירות ומצאתי בזה ענין רב. כמו כן - נוכחתי לדעת-שבועות מענינת כזאת אוכל גם להחבר על המאמץ הפיסי.

מאז אני יוצא מדי שנה לחפירות ומלבד רמת רחל עבדתי גם בערד ואחרון אחרון בחפירות מצדה. בשנת חשכה' הגעתי לשיא של 6 שבועות בחפירות. ובשנת חשכ'ו, שכמעט לא נעשו בה חפירות יצאתי לסקר ארכיאולוגי באיזור החוף. בשנת חשכ'ז אני מתכוון לצאת לחפירות בערד ובחצור-וכל זאת עשיתי-ומתכוון לעשות, על ידי צבירת שעות גיל. לא רק שאני חוטא, אלא גם מחטיא אחרים. כידוע יצאו מגבעת-חיים מספר חברים לחפירות מצדה, ביניהם שתי חברות סבחות. ימי העבודה, שנתנו חברים לחפירות מצדה, הגיעו ל-100 (מלבד ימי העבודה שנתנו ילדי ביה"ס ומדריכיהם).

אני גאה על כך שעמד בי הכוח לצאת למצדה ל-4 מחזוריים (כל מחזור בין 2 שבועות) ולקבל 4 מטבעות זכרון, שאני שומר עליהם על מנת להורישם לנכדי.

מאז שהתחלתי לצאת לחפירות שוב מצאתי ענין בחיים. אני גם יוצא לטיולים תכופים בארץ ואחרי כל טיול אני לוקח כמה ימי חופשה. אני גם מרבה לבקר קרובים, חברים וידידים ואין אוכל לעמוד באיסור של צבירת שעות גיל?

כל עוד לא אסרו על חברים צעירים לצבור ימים משעות נוספות ושבתות-על מנת להגדיל את חופשתם - אין לאסור זאת גם על הקשישים. לדעתי יש לעודד את החברים הקשישים לצבור ימים ולצאת לטיולים ואני הייתי מיעץ גם לצאת לחפירות. חבל שמזכירות הקיבוץ אינה מנצלת את רצון ההתנדבות הפועם בלב הרבה חברים קשישים - כדי להפנות לעזרה למשקיים צעירים או פעולות דומות.

אל תעשו הפליות! ואפילו מתוך כוונות טובות-תנו לקשישים לחיות את חייהם לפי רצונם ונטיותיהם ואז יוכלו להגיד בפה מלא: "אשרי זקנותנו של בישה את בחרותנו".

י. אבישי

"אילו כולם היו כמוהם"

לפני כשנתיים שמענו הודעה בחדשות של השעה 11.00: "קיבוץ עין-דור זקוק למספר רב של מנות דם א-ב מינוס. בעלי סוג דם נדיר זה מתבקשים להתקשר עם המשק". נזכרתי כי אינני יודע את סוג הדם שלי והלכתי לישון.

למחרת אחרי הצהריים - נקישה בולת "האם כאן גר פרנטו? אנחנו באים מקיבוץ עין-דור". הם קיבלו ממרכז מגן דוד אדום רשימת בעלי סוג הדם, המבוקש בהתישבות העובדת ונסעו ממשק למשק להבטיח את עזרתם: ילדה בעלת מום לב מלידה עומדת לפני ניתוח לב פתוח; להפעלת הלב המלאכותי נחוצה כמות גדולה של דם טרי. בגבעת-חיים - מנחם קיל ואנוכי.

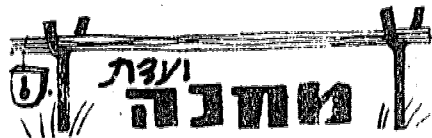
ביום המיועד באו לקחת אותנו לירושלים. מזכירות הקיבוץ הארצי העמידה לרשותם את המכוניות שלה והם ציידו כל מכונית בכיבוד כיד המלך. כך הם ריכזו כ-30 מנות דם. התרימה נמשכה עד לשעות הערב, אחריה עוד פעם כיבוד והחזירו אותנו הביתה. כעבור ימים מספר הגיעה בונבונירה ענקית ועמה מכתב-חודה, אלא שקרחה תקלה במכונית הלב והניתוח לא כוצע.

ומדוע בא אני היום לספר את סיפור המבצע, אשר עשה רושם גדול בשעתו? בשובי מנופש לפני שבוע אני מוצא מכתב ממשק עין-דור בנו הלשון: "אנו שמחים להודיע לך שבחננו רוני סיגטי עברה את ניתוח הלב ב-17 באוקטובר בביה"ח ביילינסון. היא נמצאת שם עדיין ומחלימה".

דעתה, אם מישהו מתכוון לכתוב ספר לימוד על יחסי ציבור יעתיק נא את כל הסיפור הנ"ל לרוני סיגטי - החלמה מהירה ושלמה. לעין-דור ולהורים - יישר כוח!

פרנטו

באסיפה

5.11.66

באסיפה הוגשו שתי שאילוחות:

א. משה כץ - לאור המצב הכסחוני בחודשים האחרונים - האם ניהנה הדעה לאיר-גונו של המשק לקראת ימי חירום ואפשרות של גיוס כללי?

משה הוסיף וסיפר, שסייר במשק ומה שראו עיניו אינו מעודד ביותר ובראש וראשונה - המקלטים שהם מוזנחים ומלאי מים. "האם חש-בו על כך ברצינות - כיצד ייראה הדבר כשנ-מיה צריכים להוריד את הילדים למקלטים אלה ולו גם לשעות מספר?" - הוסיף ושאל.

ב. נדב דר - בזמנו נקבעו תקנות לעניני ריהוט, מה עשה ועדת השיפורים בשטח זה?

סולל אלדר - מנחה האסיפה, הבטיח כי ייערך דיון בשאלות הבטחון, שעודר משה. וכן תובא השאלתה של נדב לעיונה של ועדת השיפורים.

זכריה ב. סקר במשך שעה ארוכה את שנה השכ"ו מבחינה כלכלית וכספית וכן את התחזית לשנה השכ"ז. דברי הסבר והניתוח לוו בחוברות מספרים, שחולקו לבאי האסיפה.

הסקירה היתה אופטימית ומעודדת תקוות טובות גם לקראת השנים הבאות.

יצחק מדר - הביא לידיעה החברים את פרטי התכנית, בדבר שיטת הביגוד בשנה השכ"ז, שעובדה ע"י ועדה מיוחדת.

והדברים אינם פשוטים וטעונים ליבון והבהרה בכמה וכמה שטחים, שבשל כך מחעב ביצוע התכנית לאלתר. כיוון שכך החליטה המזכירות להוציא דף מיוחד עם דברי הסבר על כל מכלול הבעיות הנוגעות לביצוע השיטה בשנה זו, שהיא שנה מעבר.

לדף האמור יצורף חשבוננו האישי של כל חבר בשנה זו.

ועדת הניהול החליטה בשעתו על חכניה בנייה חדשה לשיכון הוותיקים, העומד לה-בנות בקרוב. לפי חכניה זו יוצמדו המרפ-סוח (בצורת משטחים מרוצפים ללא גג) לה-זיה הדרומית של הבית, כלומר מול שבילי הגישה לדירות.

כיוון שלבעיה השבילים בשכונה החדשה יש חשיבות יתר בשל השביל הראשי, המק-שר את חנות האוטובוסים עם חדר האוכל והעובר ליד הכתים החדשים - זומנה ישיבה משותפת של ו. המחנה, ו. הבנייה ונציגים מהמזכירות, בה הובאה ע"י אלי בן משה הצעה חיקון. לאחר דיון ממצה בהצעה החי-קון הוחלט לקבלה. לפי הצעה זו תוצמד המרפסות הנ'ל לחזית הצפונית כדוגמת השי-כונים האחרונים. בנוסף ליתרונות האקלי-מיים הוסבר גם היתרון, שעל ידי כך יימ-נעו החקלוח וההפרעות הנגרמות, לפי נס-יוננו, כאשר המרפסות פונה לצד השבילים.

ועדת הניהול לא הכירה בהחלטה זו ובישיבה נוספת של ו. הבנייה בלבד, סיכמה לאשר מחדש את התכנית הראשונה ולמסרה לבדיקה ועיבוד סופי למחלקת התכנון של מזכירות הקיבוץ.

החקנת הדרכים במחנה, עליהן הוחלט באסיפה תבוצע בקרוב, כיוון שאין דבר זה כרוך בהוצאות מרובות. מכינים עתה את התואי ע"י בולדוור.

לא כן סלילת השבילים הפנימיים, שביצועה משהה, כי טרם שוחרר החקציב למסרה זו. התקשרנו עם החברה, שסללה אצלנו את השבילים האחרונים. נראה כי חהיה עליה קלה במחירים. נקוה כי גם סלילה זו תחבצע בעתיד הלא רחוק.

א. בן-משח

ה ע ר ב

ערב הומור וסטירה מחיי קיבוץ - בביצוע בנימין גל (יחיעם).

ל י ד י ע ת כ ם

בכל יום שני בערב, עם תום סידורי הקופה אשב במרפאה לצורך בירורים עם חברים בעניני בדיאות.

נעמי מ.

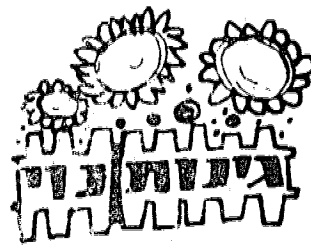
לנחמיה שלישמן - עם שובו מביח החולים - ברכת החלמה שלמה ומהירה.

רבקה רומיש - עומד לחזור בימים אלה מביח-החולים לאחר ניתוח. איחולי הבראה.

חלל צדוק - אף היא חזרה מביח-החולים שם שאתה לצורך בדיקות.

עם ראשית חלוקת שתילי הפרחים הרינו מפרסמים מספר הוראות ועצות עזר.

הכנת שטח הגינה: סילוק שיירי צמחים שסיימו תפקידם, פיזור זבל אורגני והצנעתו באדמה ע"י עידור או הפיכה.

כמות הזבל האורגני: קיימת הגזמה רבה בפיזור הזבל. המפתח הוא: לכל 2 מ"ר דלי אחד זבל (דלי פלסטי של 10 ליטר). לדוגמה - גינה שרוחבה שלושה מטר ואורכה ששה מטר זקוקה ל-9 דליים מלאים של זבל מפורר ולא יותר. אגב, מריצה אחת שווה ל-7 דליים. אם הזבל לא מפורר ניתן להגדיל את הכמות פי אחת וחצי. עצים קטנים - פות בפעם אחרת. נים זקוקים לדלי אחד זבל, עצים גדולים ל-3. על זבלים כימיים והכנת חמיסת זבל עו-

לאחר הצנעת הזבל מגרפים ומיישרים את האדמה ומשקים אותה כדי להנביט את עשבי הבר בגינה ולהשמידם עוד לפני השתילה.

ה ש ת י ל ה - נעשית לפנות ערב כדי שהצמח ייקלט ויתרגל לתנאיו החדשים עד בוא השמש למחרת. מיד אחרי השתילה משקים. אם הגינה היא גדולה מפסיקים את השתילה באמצע ומשקים. במשך השבוע - שבועיים הראשונים יש להקפיד על לחות מחמדת של האדמה. ההשקאות קצרות מאד - כדי להרטיב את פני השטח. עודף מים יגרום נזק. לפני השתילה טוב להכין דייסת חמרה בספל לסבול בה את שורשי השתילים, לתח להם להתייבש כמה דקות ולשתול אותם. סיפול זה עוזר מאד להיקלטה הצמח. כמו כן רצוי לסמן ע"י מקלות קטנים את מקומות השתילה כדי שהשתילים לא ינוכשו יחד עם עשבי בר אחרים לפני שניתן להבדיל בהם.

ה ק ט י ף - הקטיף נעשה במכשיר חד. בזמן הקטיף משאירים חלק מהענף שלא נקטף עם ניצן (עין) אחד לפחות. ברוב הפרחים כדאי להוריד את הפרח הראשון עם התגלוחו. צפון צריך לגזום מספר פעמים כדי לקבל כמוה גדולה של פרחים.

לקראת השתילה יש לחנן ולסמן את המשבצת לכל צמח ומספר השתילים הדרושים למלאה ולהחאים את הצבעים, הצפיפות, הגובה ומיקום הצמחים בגינה, כך שהם ישחלבו ביחד וי-בראו על ביטויים המלא מבלי שהאחד יסתיר את השני.

להלן פרטים על הצמחים לפי סדר חלוקתם.

שם הצמח	השם הלועזי	צבע הפרחים	ריח - בין השת. גובה ממוצע	ה ע ר ו ח
דו זרעונית	דימורפוטיקה	רב-צבעים	30 x 30	ידוע בשם פרחי שמש רגיש לעודף מים.
צפורני חתול	בלנדולה	צהוב, כחום	40 x 30	
כובע מנזיר	אשלוציה	צהוב, כחום	30 x 25	
אמנון וחמד	ויולה טריקולור	כחול, לבן, צהוב	25 x 25	
לוע אריה גדול	אנטירינום	רב-צבעים	40 x 30	לקטום לגובה 15 ס"מ אחרי שעבר את ה-20 ס"מ
שלהביח	פלוקס	אדום, ורוד, כחול	30 x 25	
דרבנית	דלפיניום	" " "	40 x 25	משהגיע לגובה 20 ס"מ לקטום לגובה 15 ס"מ

לקראת קבלת התפקיד בריכוז הנזי עבר מאיר קפלן קורס יסודות לגינון, בו נכללו הנושאים: תכונות הקרקע, יחסי קרקע מים, זיבול ודישון, מורפולוגיה של הצמח, הכרת צמחי נוי, השקיה, מדידה וסימון שטחים, אחזקת גן, גידול דשא, גידול פרחים, מחלות ומזיקים וכן סיורים במשקים ובגנים ציבוריים, וכמובן - מחלות ומזיקים.

הכשרת עובד נוי בדרך זו יתן ללא ספק את פריו. ולמאיר - בשעה טובה! עלה והצמח!

ועוד כמה עצות: אביזרי השקיה שאינם בשימוש בחורף יש לאכסן מחוץ לשטח הדשא, שם הם מתבלים ואף עלולים להיעלם... את הממטרות צריך להפריד מה"רגל" לפני שיעלו חלודה, אשר חמנע זאה.

לבעלי עצי הגואיאורה ודומיהן כדאי לכרות בור קטן סמוך לעץ ולהטיל לחוכו את הפרי שנשר ומעל כל שכבה לתח כיסוי דק של אדמה. בכך היינו נפטרים מריצוח לפח אשפה ומטייר-חה רבה יותר, בעיקר אסטטית, כשאלו אינן נעשות. כולנו רואים את החוצאות...

במשך כל הקיץ נערך מאבק חשאי בין עובדי הנוי לבין אחד אלמוני על הרקע הלא כל כך מוצלח של בריכת הדגים בין חדר האוכל והמטבח. הבריכה עומדת כל היום תחת השמש ומפתחת במהירות ירוקה בכמות עצומה. האפשרות היחידה להגביל זאת היא - בהזרמה תמידית של מים לבריכה והחלפתם. החליט אותו אלמוני שחבל, כנראה, על המים וכל פעם שאנו פותחים הוא בא וסוגרם. מכיוון שגם עובדי חדר האוכל והמטבח טרם הצליחו לאחר, פונים אנו אליו מכאן ומכאן: זהה עצמן לפנינו ואולי נטכס יחד עצה. מכל מקום החשב נא בעצבינו ובזמננו והשאר את מלאכת הטיפול בבריכה בידינו.

ה ב ר ב ט ר ו ן - ו ״ ה ב י מ ה ״

לאחר דחיוח רבות יש עתה באפשרותנו למסור על הופעותיו של הכובטרוֹן בעתיד הקרוב. לא יכולנו לעשות זאת מוקדם יותר בשל הסיבות שנופרט להלן.

כפי שידוע לחברים נאלצנו למכור את ההצגה הקודמת של הכובטרוֹן לפני מספר שנים לאמרגן פרטי - חברת "פורום". עשינו זאת מאחר ולא היה באפשרותו של המשק לתת לנו את כוח האדם הדרוש להפעלת הכובטרוֹן.

במזכירות הקיבוץ נתעוררה אז החנגדות לסידור זה וכחוצאה מכך גוייסתי לועדת התרבות של מזכה"ק במטרה להכין את הכובטרוֹן להופעות בהתישבות העובדות, תוך התחייבות מצידה לגייס בבוא העת את מפעילי הכובות-השחקנים ואדם לאירגון ההופעות.

בהתאם לתוכניות של ועדת התרבות שינינו את הבמה באופן שנוכל להופיע בתדרי האוכל של המשקים. הכול הותאם להקמה ולפירוק מהירים, כדי שתתאפשר ניידות מקסימלית ממשק למשק. בתוכנית אף כללנו חלק בשביל המבוגרים בשל מיעוט הילדים במשקים הצעירים. התוכנית הועמדה על צורת קטן והכול שופר בהחייצות עם אנשי מקצוע ובתיאום עם ועדת התרבות של מזכה"ק. אולם לאחר שנה וחצי כאשר הגענו לידי גמר ומזכירות הקיבוץ הייתה צריכה למלא את החייבויותיה נשחבשו התוכניות. מתוך סיבות שונות ועל אף רצונה הטוב של מזכירות הקיבוץ היא לא הצליחה לגייס את האנשים המתאימים להפעלה ובעיקר היא לא הצליחה למצוא את האדם, שיתפנה אך ורק לאירגון ההופעות.

ההצגה הייתה מוכנה, קבענו תאריך לחזרות ולא עלה בידינו להתחיל. קבענו מועד מאוחר יותר והגענו למבוא סתום. לאחר דין ודברים ממושך הסכימה ועדת התרבות שנפנה לאמרגן פרטי. לאחר חיפושים התקשרנו עם התיאטרון הלאומי - "הבימה" והגענו עמו לידי הסכם, לפיו נתחיל בהופעות בחופשת חנוכה כאולם "הבימה" ובחטוֹתיה.

כל ההכנות להצגה החדשה נשלמו. ההצגה כוללת את שלושת האגדות מן ההצגה הקודמת כשהן משופרות ומחוקנות וכן מצעד של הופעות מבודרות קלות של זוגות או בזכות יחידות בזמרה, נגינה, במעשי להטוטים ועוד.

אין לנו ספק שבמשך הזמן נמצא הסדר להופיע גם בקיבוצים, דבר שבעצם למענו עבדנו, נו, שינינו ושיפרנו. אולם עד שיימצא ההסדר עלינו להופיע כדי להתגבר על המשבר. יש לנו החייבויות שונות והיו הוצאות רבות. גניזת ההצגה הייתה מהוה כישלון מכל הבחינות ולכול.

לאחר ההרצה בזמן הראשון נציג בגבעת-חיים בהזדמנות המתאימה.

הרצו

לחברי ועדת הקשר שלום!

אני מצטער על כך שעד כה לא כתבתי לכם, אבל באמת קשה לי למצוא את הזמן לכתיבה ולא חמיד זוכרים למי באמת צריך לכתוב. וכך נחעכב מכחבי. ובכל זאת - טוב מאוד מאשר לעולם לא...

אני נמצא כאן בהשלמות בשליחות הצבא לפרק זמן של כחודש וחצי. במשך שהותי כאן עברתי בכמה ערים בצרפת ובשווייץ. את מיטב זמני אני מבלה כאן בעבודה ובלימודים ואין זמן לטייל ולראות למרות שלא כל פעם נוסעים לחו"ל.

מהמשק והארץ קיבלתי אינפורמציה במכתבים וההרגשה אינה נוחה ביותר כששומעים על המצב בארץ. קשה להיות מרוחק מהאירועים. קשה להיות בטוב ולהתעלם כביכול מהמתחולל בארץ.

למרות שכאן הכל חדש ומעניין מתחילים להתגעגע הביחה. כאן איננו מבדילים בין קודש לחול. אין ערב שישי ואת החגים שהיו לא חגגנו. אף כי קל ונוח לזלזל בארץ בערכים יהודיים, אבל כשנמצאים רחוק ולא מקיימים את השבת כשבת או אז מתחילים להעריך את הערכים של עמנו.

אני מסיים. מאחל לכולכם פעילות פורה בוועדה. דעו - פעולתכם ועזרתכם לחיילים חשובה מאוד.

גידי בן-יוסף

*****+*****

* לנעמי וגדעון בכיתה-השיטה *

* להולדת זהר *

* לפאולי, אריה וכל המשפחה בהולד *

הנכדה החדשה.

*****

